

Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo

Zyra Kombëtare e Auditimit
Nacionalna Kancelarija Revizije
National Audit Office

IZVEŠTAJ REVIZIJE O GODIŠNJIM FINANSIJSKIM IZVEŠTAJIMA POVERENIČKOG FONDA ZA 2020. GODINU

Priština, juli 2021.

SADRŽAJ IZVEŠTAJA

- 1 Mišljenje revizije
- 2 Nalazi i preporuke
- 3 Sažeta informacija o planiranju i izvršenju budžeta
- 4 Napredak u sprovođenju preporuka

Dodatak I: Pismo potvrde

Dodatak II: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR i drugih delova Godišnjeg Izveštaja

Beleška

Ovaj revizorski izveštaj je prvi put generisan putem platforme za elektronsko upravljanje revizijom (SITA). Takođe, ove godine se koristi novi šablon Izveštaja o reviziji, prema ažuriranoj metodologiji za finansijske revizije i revizije usaglašenosti. Izveštaj takođe prvi put uključuje posebni zaključak o usklađenosti.

Potpuno smo svesni da primena svih ovih inovacija istovremeno, u neobičnim okolnostima pandemije, može rezultirati nekim nenamernim tehničkim propustom, zbog čega se unapred izvinjavamo i zahvaljujemo na razumevanju!

Za: Valon Tolaj, Generalni Direktor

Adresa: Ul. Agim Ramadani br.23 , Priština, Republika Kosova

1 Mišljenje revizije

Revidirali smo godišnje finansijske izveštaje Kosovske Agencije za Privatizaciju za godinu koja se završila 31. decembra 2020, u skladu sa Zakonom o Nacionalnoj Kancelariji Revizije Republike Kosova i Međunarodnim Standardima Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Revizija je izvršena prvenstveno kako bi nam omogućila da izrazimo mišljenje o finansijskim izveštajima i zaključak o usaglašenosti sa nadležnim organima.¹

Ne modifikovano mišljenje za finansijske izveštaje

Revidirali smo godišnje finansijske izveštaje Povereničkog Fonda (PF), koji sadrže izveštaj o primanjima i uplatama u gotovini, izveštaj o izvršenju budžeta i beleške objašnjenja o finansijskim izveštajima, uključujući rezime značajnih računovodstvenih politika i ostalih izveštaja², za godinu koja se završila 31. decembra 2020.

Prema našem mišljenju, Godišnji Finansijski Izveštaji Povereničkog Fonda, predstavljaju istinitu i realnu sliku u svim materijalnim aspektima, u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva za Javni Sektor, prema računovodstvu zasnovanom na gotovini.

Osnova za mišljenje

Revizija je izvršena u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Prema ovim standardima naše odgovornosti su opisane ispod kod dela *'Odgovornosti Revizora za Reviziju Finansijskih Izveštaja'*. U skladu sa ONISA-P-10, MSVIR 130, Etički kodeks NKR-a kao i drugim relevantnim zahtevima za reviziju GFI budžetskih organizacija, NKR je nezavisna od subjekta revizije. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i prikladni za osiguranje osnovu za mišljenje.

Zaključak o usklađenosti

Revidirali smo takođe i usklađenost menadžmenta Povereničkog Fonda sa definisanim kriterijumima revizije koji proizilaze iz primenljivog zakonodavstva za subjekat revizije u kontekstu upotrebe finansijskih izvora.

Prema našem zaključku, transakcije izvršene u procesu izvršenja budžeta Povereničkog Fonda bile su, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa utvrđenim kriterijumima revizije koji proizilaze iz primenljivog zakonodavstva za subjekat revizije u kontekstu upotrebe finansijskih izvora.

Osnova za zaključak

Revizija je izvršena u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Prema ovim standardima naše odgovornosti su opisane ispod kod dela *'Odgovornosti Revizora za Reviziju Finansijskih Izveštaja'*. U skladu sa ONISA-P-10, MSVIR 130, Etički kodeks NKR-a kao i drugim relevantnim zahtevima za reviziju GFI budžetskih organizacija, NKR je nezavisna od Opštine. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i prikladni za osiguranje osnovu za zaključak.

Odgovornosti Menadžmenta i upravnih organa/upravljačkih za godišnje finansijske izveštaje

Generalni Direktor Kosovske Agencije za Privatizaciju je odgovoran je za pripremu i realnu prezentaciju finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva u Javnom Sektoru - Finansijsko Izveštavanje zasnovano na Računovodstvu Gotovine. Takođe, Generalni Direktor odgovoran je i za uspostavljanje unutrašnjih kontrola, za koje utvrdi da su neophodne kako bi se omogućilo sastavljanje Finansijskih Izveštaja, bez pogrešnog prikazivanja materijalnih izveštaja izazvanih bilo prevarom ili greškom. To uključuje ispunjavanje zahteva koji proizilaze iz Zakona br. 03/L-048 o Upravljanju Javnim Finansijama i Odgovornosti i Uredba br. 01/2017 o Godišnjem Finansijskom Izveštavanju Budžetskih Organizacija.

Generalni Direktor Kosovske Agencije za Privatizaciju je odgovoran za obezbeđivanje nadzora nad postupkom finansijskog izveštavanja Povereničkog Fonda.

Odgovornost Menadžmenta o Usaglašenosti

Menadžment Povereničkog Fonda je takođe odgovoran za korišćenje finansijskih resursa Povereničkog Fonda u skladu sa Zakonom o Upravljanju Javnim Finansijama i Odgovornosti i svim ostalim važećim pravilima i propisima.³

Odgovornost Generalnog Revizora za reviziju GFI

Naši ciljevi su da pružimo razumno uverenje da finansijski izveštaji u celini ne sadrže materijalno značajne pogreške, bilo zbog prevare ili greške, i da izdajemo/izradimo revizorski izveštaj koji uključuje naše mišljenje. Razumna sigurnost je visoki stepen sigurnosti međutim ne garantuje da će revizija koja se vrši u skladu sa MSVIR uvek identifikovati materijalno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešna prikazivanja se mogu pojaviti usled prevare ili greške a smatraju se materijalnim ukoliko, pojedinačno ili u grupi, razumno očekuje da utiču u ekonomskim odlukama korisnika koje se donose na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

Naš cilj je takođe da izrazimo revizorsko mišljenje o usklađenosti relevantnih vlasti Povereničkog Fonda sa svim primenljivim politikama Povereničkog Fonda pravilima i propisima u vezi sa korišćenjem finansijskih resursa revidiranog subjekta.

Kao deo revizije u skladu sa Zakonom o NKR i ISSAI, vršimo profesionalnu presudu i održavamo profesionalni skepticizam tokom cele revizije. Mi takođe:

- Identifikujemo i procenimo rizike od materijalno značajnih pogrešnih prikazivanja finansijskih izveštaja, bilo zbog prevare ili greške, izradimo i izvršimo revizorske postupke koji odgovaraju na te rizike, i pribavimo revizijske dokaze koji su dovoljni i prikladni da obezbedimo osnovu za naše mišljenje. Rizik od ne otkrivanja materijalno značajnih pogrešnih navoda koji nastaju kao rezultat prevare veći je od onog koji je rezultat greške, jer prevara može uključivati manipulaciju, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje unutrašnjih kontrola.
- Identifikujemo i procenimo rizike neusklađenosti sa vlastima, bilo zbog prevare ili greške, izradimo i izvršimo revizorske postupke koji su odgovorni za te rizike, i pribavimo revizijske dokaze koji su dovoljni i prikladni da pruže osnovu za naš zaključak o usklađenosti sa vlastima. Rizik od ne otkrivanja materijalno značajnih pogrešnih navoda koji nastaju kao rezultat prevare veći je od onog koji je rezultat greške, jer prevara može uključivati manipulaciju, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje unutrašnjih kontrola.
- Osiguramo da razumemo unutrašnju kontrolu relevantnu za reviziju, radi izrade revizorskih postupaka koji su prikladni, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efektivnosti interne kontrole Povereničkog Fonda.
- Procenimo prikladnost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procena i povezanih otkrivanja izvršene od strane menadžmenta.
- Procenimo ukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izveštaja, uključujući obelodanjivanja, da bi se osigurali da finansijski izveštaji prikazuju transakcije i osnovne događaje realno i tačno.

Između ostalog, komuniciramo sa menadžmentom i odgovornima za upravljanje, i u vezi sa obimom i vremenom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući sve značajne nedostatke interne kontrole koje identifikujemo tokom revizije.

Od pitanja koja su preneti menadžmentu, identifikujemo ona pitanja koja su bila najrelevantnija u reviziji finansijskih izveštaja tekućeg perioda i koja se smatraju ključnim revizorskim pitanjima. Izveštaj revizije objavljuje se na veb stranici NKR-a, sa izuzetkom informacija koje su klasifikovane kao osetljive ili zbog drugih zakonskih i administrativnih zabrana, u skladu sa važećim zakonodavstvom.

2 Nalazi i preporuke

Tokom revizije zabeležili smo oblast za potencijalna poboljšanja, uključujući unutrašnju kontrolu, koja su u nastavku predstavljena za razmatranje u obliku nalaza i preporuka. Ovi nalazi i preporuke imaju za cilj poboljšanje interne kontrole nad poštovanjem nadležnih organa u vezi sa upravljanjem povereničkim fondovima i kašnjenja u vezi sa naplatom prihoda od zakupa. Sledićemo ove preporuke tokom revizije sledeće godine.

2.1 Nalazi o finansijskom upravljanju i pitanjima usklađenosti

2.1.1 Prihodi od zakupa

Poverenički fondovi PAK ostvaruju prihode od zakupljene imovine društvenih preduzeća (DP), u likvidaciji i u tranziciji. Tokom 2020. godine ovi prihodi su iznosili 3.204.640 €, sa smanjenjem od 2.257.796 €, u poređenju sa 2019. godine. Kao rezultat situacije izazvane pandemijom Covid-19, Odbor direktora je na svom sastanku 25. juna 2020. je doneo odluku kojom se ovlašćuje Uprava i Uprava za likvidaciju da oslobode neplaćenih obaveza u iznosu od 100%, zakupnina za period u kome su im bile zabranjene aktivnosti prema odlukama Vlade, kao i oproštaj neplaćenih obaveza za zakup u iznosu 70% za ona preduzeća kojima je bilo dozvoljeno da posluju, ali su imala nagli pad prometa.

Pitanje B1 - Odloženo prikupljanje prihoda od zakupa

Nalaz	Rok za plaćanje zakupnine za upotrebu imovine / objekata DP-a u likvidaciji je pet dana od prijema i podnošenja računa.
	Tokom našeg testiranja u jednom slučaju (računi koje je KPA izdala 23.06.2020 i 10.08.2020) mesečna zakupnina nije plaćena na vreme i zakupac je akumulirao dug za period duži od mesec dana u iznosu od 145,958 €.
	To je zbog nefunkcionisanja mehanizama za nadgledanje i kontrolu stanara i finansijske situacije koju je preduzećima izazvala pandemija Covid 19
Uticaj	Neblagovremena naplata prihoda od zakupa povećava rizik od neostvarivanja ciljeva blagovremene naplate prihoda, utičući na rast potraživanja.
Preporuka B1	Predsednik odbora preko generalnog direktora treba da obezbedi da kontrolni mehanizmi nadgledaju i dodaju kontrole stanarima koji kasne sa uplatama zakupnine, tako da se naplata prihoda vrši na vreme.

Odgovor uprave entiteta (slažu se).

2.1.2 Prihodi od prodaje imovine

Prihodi od prodaje predstavljaju zapise na bankovnim računima društvenih preduzeća (poverenički fondovi) kojima upravlja Kosovska agencija za privatizaciju. Prihod od prodaje imovine su isplate primljene u vezi sa privatizacijom i likvidacijom imovine. Tokom 2020. godine ostvareni su prihodi od prodaje imovine u iznosu od 14.822.298 €, od čega 8.389.530 € od prodaje imovine kroz likvidacione talase, 399.775 € od plaćanja Vlade za eksproprijaciju imovine, 6.031.159 € od prodaja direktnih pregovora i 1.834 € su prihodi od prenosa stambenog prava.

Pitanje A1 - Prenos sredstava bez internog memoranduma

Nalaz	Kosovske agencije za privatizaciju (PAK-FM) da ima bolje upravljanje povereničkim fondovima kojima ona upravlja, za transfere (transakcije koje se odvijaju unutar i izvan njenih računa), u skladu sa njenom praksom, priprema interni memorandum, koji opisuje svrhu transfera, izvor sredstava, naziv i broj računa preduzeća, preneti iznos i ovaj memorandum potpisuju odgovorna lica uključena u proces transakcije.
	Interni transfer od 01.04.2020 u iznosu od 257.171 € sa računa eksproprijacije na račun korisnika (Društveno preduzeće), radi dalje distribucije 20% zaposlenih, izvršen je bez internog memoranduma (Memo).
	To se dogodilo nakon što je direktor odeljenja stručnih komisija, zasnovan na elektronskoj komunikaciji, zatražio da se ovaj prenos izvrši bez memo.
Uticaj	Prenos sredstava bez internog memoranduma i bez prethodnog odobrenja odgovornih lica stvara mogućnost da se tačno ne zna njegova svrha ili da se prenos izvrši na nepravilan račun.
Preporuka A1	Predsednik odbora preko generalnog direktora treba da osigura da mehanizmi uspostavljeni za prenos, sprovode uspostavljene prakse kako bi se izbegle moguće greške tokom prenosa.

Odgovor uprave entiteta (slažu se).

3 Sažeta informacija o primanjima i uplatama Povereničkih fondova

Uzeli smo u obzir izvore budžetskih sredstava, potrošnju sredstava i prihode prikupljene od ekonomskih kategorija. Ovo je istaknuto u sledećim tabelama:

Tabela 1. Izveštaj o primanjima i uplatama za 2019. i 2020. godinu u evrima (€)

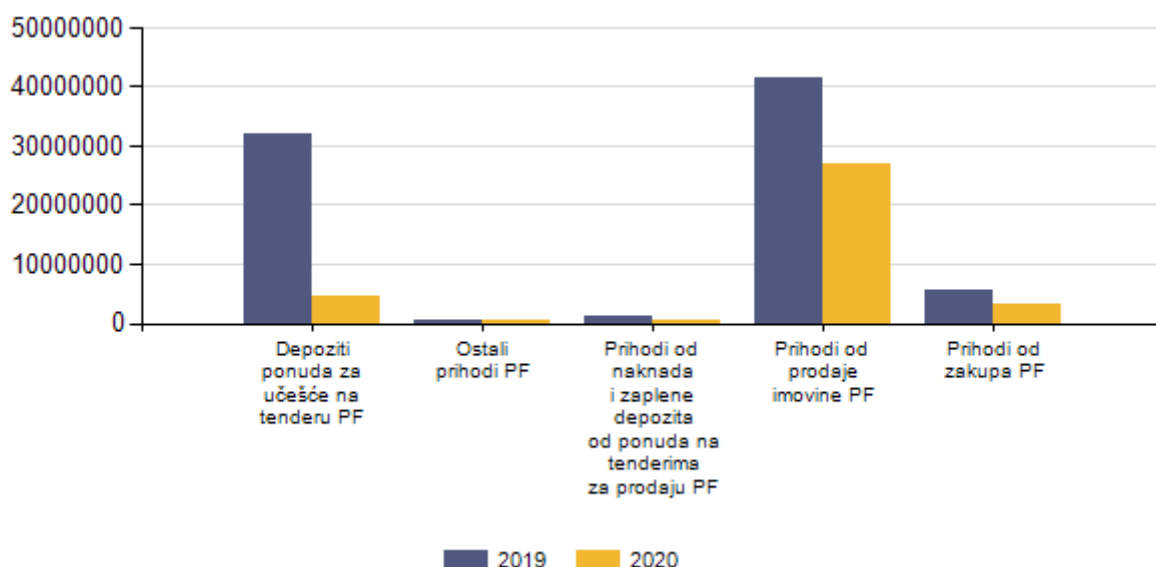
Opis	Priznanice / uplate Januar- decembar 2019	Stanje računa na dan 31. decembra 2019.	Priznanice / uplate Januar- decembar 2020	Stanje računa na dan 31. decembra 2020
Prijemi				
Ukupno prijemi	49,263,508	855,687,74	15,471,311	871,159,060
Prihod od prodaje imovine	41,345,259	756,651,908	14,822,298	771,474,206
Prihod od zakupa	5,462,436	44,295,090	3,204,640	47,499,730
Zarađene kamate	-	34,844,700	0.00	34,844,700
Prihod od naknada i oduzimanje depozita od ponuda na tenderima za prodaju	464,400	8,784,264	91,300	8,875,564
Depoziti ponuda za učešće na tenderu	1,903,289	2,746,489	(2,746,489)	0.00
Ostali prihodi	88,124	7,352,098	99,562	7,451,660
Akcijski kapital KAP-a	-	1,013,200	0.00	1,013,200
Uplate / raspodele				
Ukupno isplate / raspodele	162,219,494	580,527,799	99,174,274	679,702,073
20% zaposlenih prebačeno u BSPK	7,122,367	133,350,151	16,501,407	149,851,558
Pružalac profesionalnih usluga (Uprava za likvidaciju)	136,309	16,137,239	480,868	16,618,107
Robe i usluge	1,562,728	17,885,792	2,147,691	20,033,483
Komunalne usluge	231,239	2,637,612	184,150	2,821,762
Porezi	932,654	7,066,945	776,016	7,842,961
Odluke sudova / izvršitelja (depoziti i porezi)	8,605	2,524,527	386,286	2,910,813
Prenos sredstava 5% za pokrivanje aktivnosti KAP-a	1,036,241	45,777,947	0	45,777,947
Ostalo	18,563	805,753	13,228	818,981
Isplate poveriocima DP	1,168,818	27,622,830	7,208,445	34,831,275

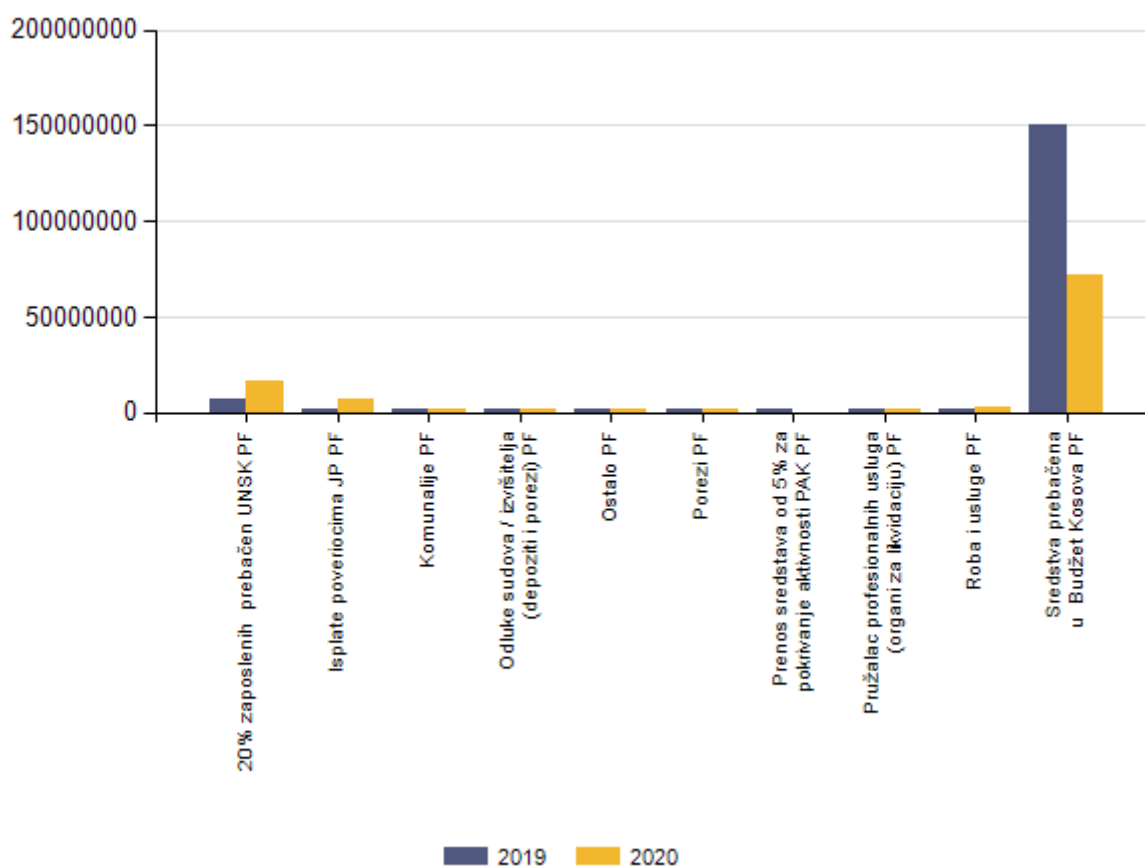
Sredstva prebačena u kosovski budžet	150,001,970	326,719,003	71,476,183	398,195,186
Stanje u bankama	(112,955,986)	275,159,950	(83,702,963)	191,456,987

Primanja / prihodi se odnose na prodaju, zakup imovine DP-a i ostale prihode. Tokom 2020. godine primanja / prihodi su iznosili 15,471,311 €. U poređenju sa prošlom godinom, došlo je do smanjenja naplate prihoda za 33.792.197 €, što je rezultat ograničenja aktivnosti tokom pandemije i vladine odluke da privremeno obustavi proces privatizacije.

Isplate / raspodele tokom 2020. godine iznosile su 99.174.274 €, u odnosu sa prethodnom godinom došlo do smanjenja za 63.045.220 €. Ovo smanjenje isplate odnosi se i na sredstva prenetu u kosovski budžet od 71,476,183 €. Pored sredstava prebačenih u kosovski budžet, ove isplate uključuju finansiranje 5% aktivnosti KAP-a, plaćanje 20% zaposlenih, poreze, isplate poveriocima i druge.

Grafikon 1. Primanja po ekonomskim kategorijama u periodu 2019-2020

Grafiku 2. Uplate prema ekonomskim kategorijama tokom perioda 2019-2020

4 Napredak u primeni preporuka

Revizorski izveštaj o GFI za poverenički fond za 2019. godinu rezultirao je dvema (2) preporukama. FM je pripremio akcioni plan u kojem je naznačeno kako ću sprovesti date preporuke. FM je podneo samo jedan izveštaj o napretku u sprovođenju preporuka 24. marta, sa devet (9) dana zakašnjenja, na osnovu zahteva iz Poslovnika o sprovođenju revizije i akcionih planova. Do kraja naše revizije za 2020. godinu, jedna (1) preporuka nije sprovedena, a jedna (1) nije više primenljiva. Za potpuniji opis preporuka i kako su adresirane, pogledajte tabelu 2.

Tabela 2 Rezime preporuka iz prethodne godine 2020. godine

Br-	Oblast revizije	Preporuke za opseg revizije za 2019.	preduzete mere	Status
1.	Prihodi	Predsednik Odbora treba da obezbedi obnovu ugovora kako bi iskoristio imovinu DP-a u skladu sa važećim ugovorima i na osnovu unutrašnjih propisa za zakupninu.	Ovaj slučaj je u sudskom postupku i do odluke suda ova preporuka će biti zatvorena.	Nije više primenljiva
2.	Prihodi	Predsednik odbora treba da povećava kontinuirane kontrole stanara tako da se naplata prihoda vrši na vreme	Iz testiranih uzoraka primetili smo da i dalje postoje kašnjenja u plaćanju kirija.	Nije adresirana

Br.	Oblast revizije	Preporuke područja revizije za 2020
1.	Prihodi	Predsednik odbora preko generalnog direktora treba da obezbedi da kontrolni mehanizmi nadgledaju i dodaju kontrole stanarima koji kasne sa uplatama zakupnine, tako da se naplata prihoda vrši na vreme.
2.	Prihodi	Predsednik odbora preko generalnog direktora treba da osigura da mehanizmi uspostavljeni za prenos, sprovode uspostavljene prakse kako bi se izbegle moguće greške tokom prenosa.

Besnik Osmani, Generalni Revizor

Qerkin Morina, Pomoćnik Generalnog Revizora

Bujar Bajraktari, Vođa revizije

Ariana Berisha Rexhëbeqaj, Vođa tima

Jehona Krasniqi, Član tima

Albana Kadriu, Član tima

Dodatak I: Pismo potvrde

REPUBLIKA E KOSOVES - REPUBLIC OF KOSOVO
 AGJENCIA KOSOVARE E PRIVATIZIMIT - KOSOVSKA AGENCIJA ZA PRIVATIZACIJU
 PRIVATISATION AGENCY OF KOSOVO

Nr. 3450
 Bn. 11
 Kufi. 1
 Bn. Str. 1
 No. Pg. 1

Data: 23 JUL 2021
 Date: 23 JUL 2021
 Prishtinë / Prishtine

AGJENCIA KOSOVARE E PRIVATIZIMIT
 KOSOVSKA AGENCIJA ZA PRIVATIZACIJU
 PRIVATISATION AGENCY OF KOSOVO

LETËR E KONFIRMIMIT

Për pajtueshmërinë me të gjeturat e Auditorit të Përgjithshëm për vitin 2020 dhe për
 zbatimin e rekomandimeve

Për: Zyrën Kombëtare të Auditimit

Të nderuar,

Përmes kësaj shkrese, konfirmoj se:

REPUBLIKA E KOSOVES - REPUBLIC OF KOSOVO
 AGJENCIA KOSOVARE E PRIVATIZIMIT - KOSOVSKA AGENCIJA ZA PRIVATIZACIJU
 PRIVATISATION AGENCY OF KOSOVO

Data: 23 JUL 2021
 Date: 23 JUL 2021

Procedura	Sh. Identif.	Nr. Prot.	Nr. Fletëve
Procedura	Sh. Identif.	Nr. Prot.	Nr. Fletëve
05	47	1279	1

- kam pranuar draft raportin e Zyrës Kombëtare të Auditimit për auditimin e Pasqyrave Financiare të Fundeve në Mirëbesim, për vitin 2020 (në tekstin e mëtejshëm "Raporti");
- pajtohem me të gjeturat dhe rekomandimet dhe nuk kam ndonjë koment për përmbajtjen e Raportit si dhe
- brenda 30 ditëve nga pranimi i Raportit final, do t'ju dorëzoj një plan të veprimit për zbatimin e rekomandimeve, i cili do të përfshijë afatet kohore dhe stafin përgjegjës për implementimin e tyre.

z. Valon Tolaj
 Drejtor i Menaxhues i Agjencisë Kosovare të Privatizimit
 Data: 23 korrik 2021, Prishtinë

Dodatak II: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR i drugih delova Godišnjeg Izveštaja

Izveštaj revizora o finansijskim izveštajima⁶ treba da sadrži jasnu izjavu mišljenja koja se odnosi na finansijske izveštaje, na osnovu zaključaka izvedenih iz dokaza dobijenih tokom revizije. Kada se revizija vrši i radi procene usaglašenosti sa drugim zakonima i propisima, revizori imaju dodatnu odgovornost da izveštavaju o usklađenosti sa vlastima.⁷ Ovo mišljenje treba odvojiti od mišljenja da li su finansijski izveštaji istiniti i realni, tj. mišljenje se može modifikovati u vezi sa pitanjem(-ima) usklađenosti, ali još uvek nisu modifikovana u odnosu na pouzdanost finansijskih izveštaja (ili obrnuto).

U cilju utvrđenja da li je mišljenje o finansijskim izveštajima modifikovano ili nije modifikovano, revizor treba da obezbedi da rezultati revizije uključuju otkriveni ne materijalni ili otvorene druge nepravilne izjave proširene ili jedan (ili više) moguće pretpostavljenom u slučaju ograničenja delokruga.

Pogrešno prikazivanje je razlika između prijavljenog iznosa, klasifikacije, prezentacije ili obelodanjivanja artikla finansijskog izveštaja i količine, klasifikacije, prezentacije ili obelodanjivanja koja zahteva da artikal bude u skladu sa primenljivim okvirom finansijskog izveštavanja. Pogrešna prikazivanja mogu nastati iz greške ili prevare.

(odlomak od MSVIR 200)

Forma mišljenja

Ne-modifikovano mišljenje

Formuliše se kada nisu pronađene pogrešne izjave ili neusklađenosti ili su pronađene pogrešne izjave ili neusklađenosti, jedna ili objedinjena, što nije jednaka sa ili ne premašuje nivo materijalnosti finansijskih izveštaja u celini ili pogrešnih prikazivanja i/ili odstupanja otkrivena u određenoj klasi transakcija nije jednaka ili premašuje nivo najnižeg materijalnosti utvrđen za tu klasu transakcija. Takođe se formuliše ako nema ograničenja obima ili kada ograničenje obima ne može dovesti do izbegavanja značajnih pogrešnih prikazivanja i / ili ne usklađivanja.

Ograničenje obima nastaje kada revizor nije u mogućnosti da prikupi dovoljno revizijskih dokaza da bi zaključio da finansijski izveštaji u celini su slobodni od materijalnog pogrešnog prikazivanja.

Revizor treba da izrazi **ne-modifikovano mišljenje revizije** ukoliko se zaključi da su finansijski izveštaji pripremljeni, sa svih materijalnih gledišta u skladu sa važećim finansijskim okvirom.

Modifikacija mišljenja u revizorskom izveštaju

Revizor treba da modifikuje mišljenje revizije na revizorskom izveštaju ukoliko se zaključi da, na osnovu prikupljenih dokaza revizije, finansijski izveštaji kao celina nisu bez materijalnih grešaka, ili nije u mogućnosti da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije da bi zaključio da su finansijski izveštaji kao celina bez materijalno pogrešnih prikazivanja i/ili ne usklađenost.

Modifikovana mišljenja mogu biti:

- Kvalifikovano,
- Protivno, ili
- Odbijanje mišljenja

Kvalifikovano mišljenje

Formuliše se kada se otkriju pogrešna prikazivanja i / ili odstupanja, pojedinačni ili agregat koji je jednak ili premašuje nivo značajnosti finansijskih izveštaja u celini ili kada su pogrešna prikazivanja i / ili neslaganja otkrivena unutar date klase transakcija jednaka ili prevaziđe nivo niže značajnosti utvrđenog za tu klasu transakcija. Takođe je formulisan ako ne postoji ograničenje obima koje ne može dovesti do izbegavanja značajnih pogrešnih prikazivanja.

Protivno mišljenje

Formuliše se kada se otkriju pogrešna prikazivanja i / ili neusklađenosti, pojedinačna ili agregat, što premašuje nivo značajnosti finansijskih izveštaja u celini ili kada se pogrešno prikazivanje i / ili neusaglašenosti otkrivena u okviru određene klase transakcija daleko premašuju nivo nižeg materijalnosti utvrđen za tu klasu transakcija.

“Rasprostranjena” je termin koji se koristi u kontekstu grešaka i / ili neusklađenosti da bi se opisali efekti grešaka i / ili neusklađenosti na finansijske izveštaje ili potencijalni efekti grešaka i / ili neusklađenosti na finansijskim izveštajima, ako postoje takvi, koji nisu otkriveni zbog nemogućnosti pribavljanja dovoljno adekvatnih revizorskih dokaza. Rasprostranjeni efekti u finansijskim izveštajima su oni koji su, po revizorovoj proceni:

- a) Ne ograniče se samo na elemente, račune ili određene stavke finansijskih izveštaja;
- b) Ako se tako ograniče, predstavljati ili može predstavljati značajan deo finansijskih izveštaja; ili
- c) U vezi sa obelodanjivanjima, su od suštinskog značaja za razumevanje finansijskih izveštaja.

Odricanje od mišljenja

Formuliše se kada ograničenje obima, tj. nemogućnosti da obezbede dovoljne odgovarajuće revizorske dokaze, je materijalne ili raširene prirode.

Paragrafi Isticanja Pitanja i paragrafi Ostalih Pitanja na revizorskom izveštaju

Ukoliko revizor smatra potrebnim da skrene pažnju na pitanje prikazano ili obelodanjeno na finansijskim izveštajima koja je od velikog značaja za njihovo razumevanje finansijskih izveštaja, ali postoje dovoljno prikladnih dokaza da to pitanje nije materijalno pogrešno prikazano na finansijskim izveštajima, revizor će u revizorskom izveštaju uključiti jedan paragraf o Isticanju Pitanja. Isticanje Pitanja se treba odražavati samo na informaciju prikazanu ili obelodanjenu na finansijskim izveštajima.

Paragraf o isticanju pitanja treba:

- da se uključi odmah nakon mišljenja revizije;
- da koristi naslov "Isticanje Pitanja" ili neki drugi prikladni naslov;
- da uključi jasnu referencu na pitanje koje se ističe i da naznači gde se mogu naći relevantna obelodanjivanja na finansijskim izveštajima koja u potpunosti opisuju to pitanje; i
- ukazati da revizorsko mišljenje nije modifikovano u odnosu na istaknuto pitanje.

Ukoliko revizor smatra neophodnim da komunicira određeno pitanje, osim onih koje su predstavljene ili obelodanjene u finansijskim izveštajima, koja po prosudi revizora je važna za korisniku u cilju shvatanja revizije, odgovornosti revizora ili revizorski izveštaj, a pod uslovom da to nije zabranjeno zakonom ili pravilima, treba da se pripremi paragraf sa naslovom "Ostala Pitanja", ili nekim drugim pogodnim naslovom. Ovaj paragraf treba da se pojavi odmah iza mišljenja i nakon svakog pasusa kod Isticanja Pitanja.

Završne beleške

- ¹ Usklađenost sa vlastima – usklađenost sa svim relevantnim zakonima, pravilima, propisima, standardima i dobrim praksama u javnom sektoru
- ² Ostali izveštaji su uslov člana 8 Uredbe 01/2017 o godišnjem finansijskom izveštavanju
- ³ Kolektivno referisanih kao usklađenost sa vlastima
- ⁴ Pitanje A i preporuka A - podrazumevaju nova pitanja i preporuke;
Pitanje B i preporuka B - podrazumevaju ponovljena pitanja i preporuke;
Pitanje C i preporuka C - podrazumevaju delomično ponovljena pitanja i preporuke.
- ⁵ Završni Budžet – odobreni budžet od strane Skupštine koji je kasnije prilagođen od strane Ministarstva Finansija
- ⁶ Finansijski izveštaji javnog sektora takođe uključuju izveštaj(e) o izvršenju budžeta
- ⁷ Usklađenost sa vlastima: usklađenost sa zakonima, propisima, standardima ili dobrim praksama.